

Strategisk næringsplan

Mo i Rana

Vedtatt i kommunestyret 10. desember 2013.

2014-2030

Innholdsfortegnelse

Forord _____	3
Innledning _____	4
Framtidsperspektiv og visjon for Rana kommune og byen Mo i Rana _____	5
Prioriterte næringer og strategier for disse _____	6
Petroleumsrelatert leverandørindustri _____	6
Prosessindustri, energi, bergindustri og miljø _____	8
Offentlige virksomheter _____	10
Anbefalte satsningsområder og strategier for disse _____	12
Infrastruktur og logistikknutepunkt _____	12
Kompetanse _____	14
Markedsføring og omdømme _____	15
Rekruttering _____	16
Levende sentrum _____	17

Forord

Mo i Rana er en smeltedigel av mennesker og næringsliv. Rana kommune har et internasjonalt næringsliv med stor grad av eksport av metaller, jernmalm og energi. Prosessindustrien og petroleumsrelatert leverandørindustri er viktige bærebjelker i privat sektor. Kommunen har også en sterk offentlig sektor både gjennom å levere gode statlige tjenester med hele Norge som brukere, i tillegg til regionale og kommunale tjenester. Det differensierte næringslivet gir gode jobbmuligheter for både kvinner og menn og byen har et pulserende kulturliv med mange arrangementer, ikke minst for barn og ungdom. Rana kommune sin visjon er:

Rana kommune

- en motor for regional vekst og utvikling med 30 000 innbyggere innen 2030.

Rana kommune skal være preget av nyskaping og utvikling og visjonen skal oppfylles gjennom tilflytting til Helgeland. Kommunen skal ha en aktiv politikk som legger tilrette for en samfunns- og næringsutvikling som tiltrekker seg både mennesker og bedrifter. Visjonen er at Rana kommune skal ha 30 000 innbyggere innen 2030. Visjonen inkluderer dessuten at Mo i Rana skal være en motor for regional vekst og utvikling. Mo i Rana er Nord-Norges 3. største by og den største byen på Helgeland. Rana sitter naturlig i førersetet for videre vekst, og ved å samhandle skal vi utnytte de styrker som kommunene rundt har, og derigjennom bidra til utvikling også her. For å lykkes med visjonen må det jobbes planmessig og i tett og nært samarbeid mellom kommune og næringsliv. Denne beskriver de mål og strategier som skal bidra til den mest offensive utviklingen av Rana kommune i nyere tid. Dette krever mye av Rana kommune og næringslivet, og samarbeidet mellom partene.

Innledning

Visjonen for Rana kommune er vekst, og Strategisk Næringsplan skal beskrive hva kommunen må prioritere for å oppnå visjonen. Den sikreste veien til vekst er flere arbeidsplasser. Gjennom en bred og aktiv medvirkningsprosess har næringslivet gitt sine innspill om hvilke næringer som har størst potensial for vekst, og hvilke satsningsområder som trenger et ekstra løft for å få til en ønsket utvikling. Tre næringer trekkes spesielt fram, fordi det er her det antas at potensialet for vekst er størst. Satsningsområdene skal virke stimulerende på vekst generelt, uavhengig av bransjer. De tre *prioriterte næringene* er:

- prosessindustri, energi, bergindustri og miljø
- petroleumbasert leverandørindustri
- offentlige virksomheter

Prosessindustri, energi og bergindustri er bærebjelken i Mo i Ranas næringsliv i privat sektor. Innenfor disse næringene har regionen høy kompetanse og tilgjengelige naturressurser som mineraler, malmer og vann. Rana kommune skal legge tilrette for en videre bærekraftig utnyttning og utvikling knyttet til naturressurser for å videreutvikle næringsliv og sysselsetting.

Petroleumsrelatert leverandørindustri er en næring som har stort potensial. Næringen har gjort store investeringer og har klare ambisjoner om å øke oppdragsmengden.

Innenfor offentlig tjenesteproduksjon har Mo i Rana gode forutsetninger for å få vekst i antall arbeidsplasser. Det finnes områder der virksomheter i byen allerede gjør betydelige statlige oppgaver. De regionale og kommunale oppgavene som Rana kommune kan være vertskap for, vil også være viktig for vekst og for videreutvikling av et godt samfunn å bo i.

Strategisk Næringsplan inneholder visjon, mål og strategiske grep for de tre prioriterte næringene. Strategiene beskriver retning og skal være overordnede. På noen områder er beskrivelsene mer konkrete, uten at det er faktiske tiltak. Tiltakene skal beskrives og prioriteres i en egen handlingsplan.

De identifiserte satsingsområdene beskrives i samme struktur, med visjon, mål og strategiske grep. Satsningsområdene er felter som ved ekstra oppmerksomhet vil kunne bidra til ønsket vekst. Satsningsområdene vil ofte gå på tvers av bransjer og derfor være næringsnøytrale. Eksempelvis vil god markedsføring og omdømmebygging av byen, gagne hele spekteret av bransjer. De fem satsingsområdene er:

- infrastruktur og logistikknutepunkt
- markedsføring og omdømme
- kompetanse
- rekruttering
- et levende sentrum

Framtidsperspektiv og visjon for Rana kommune og byen Mo i Rana

Rana kommune skal være motor for regional vekst og utvikling, og ha 30 000 innbyggere innen 2030.

Befolkningsutviklingen har vært positiv i Rana de siste årene. Mo i Rana er den byen på Helgeland som har størst vekst, med 500 nye innbyggere siste fem år. Men veksten har vært svakere enn i resten av Norge. I 2012 hadde Rana kommune et innbyggertall på 25 652. Statistisk Sentralbyrå (SSB) har laget tre prognoser for kommunen. I den lave prognosen er det forventet et innbyggertall på 25 989, en middels anslår 28 969 innbyggere. Ved høy vekst, vil Rana kommune ha cirka 33 195 innbyggere fram mot 2040. Målene i strategisk næringsplan har 10 år kortere perspektiv. For å nå målsettingen innen 2030 må Rana kommune skal ha netto tilvekst på ca 250 innbyggere hvert år (1%).

Rana kommune og Helgeland har rikt ressursgrunnlag og mulighetene er store innen handel, bygg- og anlegg, primærnæringen, reiseliv, industrien, helsesektoren, petroleumssektoren og kraftsektoren. Det er avgjørende for hele regionens vekst og utvikling at Rana kommune og næringslivet i kommunen er en motor for samarbeid og bidrar til at næringslivet og kommunene rundt trekker i samme retning.

Dessuten kan naturressursene utnyttes bedre med forbedringer i infrastruktur. Det er allerede planlagt, eller igangsatt store prosjekter som vil fremme ytterligere vekst. Eksempler på dette er Tovenveien, Veipakke Helgeland og Campus Helgeland. Tiltak som dette, i likhet med realisering av stor flyplass på Hauan, er av avgjørende betydning for at folketallet skal øke.

Det er utfordrende for forskere å forklare vekst og endring i byer og regioner. Trenden er imidlertid klar på at flere ønsker å bo i byene. Spesielt de yngste velger mer urbane strøk, framfor bygda. Her har Mo i Rana en viktig oppgave med å framstå som Nord-Norges 3. største by, med de positive assosiasjonene det kan gi innflyttere og næringsliv. Rana kommune skal legge tilrette for tilflytting på best mulig måte. Arbeidet bør skje i samarbeid med de øvrige kommunene i regionen som utfyller Rana kommune med deres næringsliv, etterspørsel og økte muligheter til rekreasjon.

Strategisk næringsplans status og innhold

Strategisk Næringsplan er kommunens plan for tilrettelegging for næringsutvikling. Planen supplerer og spisser de næringsrelaterte kapitlene 11, 12 og 13 i "kommuneplan for Rana kommune 2006 - 2016, strategisk del" som ble vedtatt 2007. Strategisk næringsplan skal legges til grunn for kommunens arbeid med budsjett og økonomiplanen. Kommunens arbeid med arealplanlegging skal ta utgangspunkt i næringsplanen og vekstversjonen som er definert her.

Kommunestyret skal vedta en handlingsdel til strategisk næringsplan. Som grunnlag for denne, har næringslivet vært en aktiv bidragsyter gjennom 11 ulike bransjegrupper med fokus på hvilke tiltak kommunen skal være en tilrettelegger og pådriver for. Tiltak fortutsettes iverksatt gjennom samhandling mellom kommunen, andre offentlige instanser og næringslivet. Kommunen skal gjennom sitt arealplanarbeid sørge for at tiltak i handlingsplanen kan gjennomføres.

Prioriterte næringer og strategier for disse

De prioriterte næringene skal ha ekstra oppmerksomhet, fordi det er her potensialet for å lykkes med vekst i antall arbeidsplasser er størst. Vekst i de prioriterte næringene vil dessuten kunne gi vesentlige ringvirkninger til andre næringer i regionen som for eksempel godshåndtering, IKT, landbruk, reindrift, opplevelse - reise og kulturliv, handel, bygg og anlegg. Alle disse næringene vil direkte eller indirekte tjene på at de prioriterte næringene vokser og utvikler seg. De tre prioriterte næringene vil beskrives gjennom visjon, mål og strategiske grep. De strategiske grepene vil beskrive hvilken retning kommunen skal gå. Tiltak beskrives og prioriteres i en egen handlingsplan. De prioriterte næringene er i samsvar med fylkeskommunale og nasjonale føringer.

Petroleumsrelatert leverandørindustri

Leverandørindustrien i Mo i Rana har betydelige oppdrag i olje og gass-sektoren. Leveransene fra Helgeland forventes å øke i takt med økt aktivitet langs kysten, og ved at bedriftene posisjonerer seg stadig bedre. Det er per i dag cirka 250 årsverk i Rana som er sysselsatt i denne sektoren (2012).

Helgeland er i sum Nord-Norges største petroleumsregion, målt i verdi på leveransene, med potensial til å øke. Isolert sett har også Rana en positiv utvikling som en viktig petroleumsregion, med potensial til å øke betydelig. Petro Arctic er en interesseorganisasjon for bedrifter som ønsker å posisjonere seg som leverandør til oljeindustrien i nord. De trekker fram sju fokusområder som vil gi varige ringvirkninger i nord:

- Forutsigbarhet, kontinuitet og vekst
- Ta i bruk leverandørindustrien og baser i Nord-Norge
- Tilpasse kontraktsstrategier og strukturer til regionale forhold
- Etablere driftsorganisasjoner og hovedkontraktører i nord
- Utvikle utdanningstilbudet
- Tilpasse prosessene for konsekvensutredning og PUD-behandling ved utbygging av nye felt i tråd med utviklingen i bransjen
- Utvikle infrastruktur

Sandnessjøen er forsyningsbase for Norne og Aasta Hansteen (Statoil) og Skarv (BP). Dette har medført ringvirkninger både for eksisterende næringsliv på Helgeland, samt nyetableringer. For Rana har det nylig gitt økt effekt ved at Wasco Coatings Norway har etablert coatingfabrikk i Mo Industripark. Dessuten har byggerelaterte oppdrag til betong- og entreprenørmiljø og fabrikkasjons- og vedlikeholdsoppdrag til verkstedsmiljøet økt betydelig.

Det er fortsatt et stort potensial knyttet til etablering av et nytt felt, Aasta Hansteen, og driftsfase på Norne og Skarv som begge krever service- og modifikasjonstjenester. Hvis bedrifter fra Rana skal komme i posisjon for slike oppdrag, må det gjøres en målrettet innsats. Dette er ressurskrevende for en industri med rot i landbasert aktivitet.

Visjon

Mo i Rana skal være attraktiv for nyetablering med et internasjonalt miljø for fabrikkasjon og vedlikeholdstjenester, og bli det ledende engineeringsmiljøet i Nordland.

Hovedmål

Doble antall sysselsatte i næringen i løpet av 3 år.

Strategiske grep

- Politisk påvirkning regionalt og nasjonalt for å oppnå bedre rammebetingelser som kan bidra til bedre regional verdiskapning, eksempelvis Nordland Fylkeskommunes industristrategi.
- Legge til rette for, initiere og markedsføre samarbeid mellom leverandører fra Helgeland.
- Utvikle en lokal og en regional petroleumsstrategi som fremhever Ranas og Helgelands styrker og kartlegger muligheter på området.
- Legge til rette for investeringer.
- Aktiv dialog med oljeselskaper og større leverandøraktører.

Prosessindustri, energi, bergindustri og miljø

Mo i Rana har lange tradisjoner og høy kompetanse innenfor prosessindustri, energi og bergindustri. Målsettingen er at Rana skal videreutvikle sin posisjon som en av Norges fremste klynger innen dette området.

Den globale kampen om mineralressursene blir stadig tøffere. Rana-regionen er rik på industrimineraler og malmer. Jernmalforekomstene i Dunderlandsdalen er spesielt store, med 500 millioner tonn utvinnbare ressurser, som gir om lag 100 års drift.

Vann er en strategisk viktig naturressurs for næringsvirksomheten i regionen, både for vannkraftsproduksjon, som kjøle- og prosessvann, og som kilde til rekreasjon og reiselivssatsing. Det er vesentlig at industrien har rettigheter og tilgang til tilstrekkelig mengde kjøle- og prosessvann, både for eksisterende industri og berg- og mineralindustri og for nye etableringer. Et slikt eksempel kan være etablering av et internasjonalt datasenter. Ranelvas status som nasjonalt laksevassdrag er et godt utgangspunkt for miljøbasert satsing på opplevelsesnæring, og en skånsom og langsiktig forvaltning av vassdraget er nødvendig.

Produksjon av energi i Rana kommune har et omfang som er blant de største i landet, gjennom sin tilgang til vannkraft og andre energikilder. Statkraft og Helgelandskraft er viktige verdiskapere for regionen. Statkraft har planer om å investere for 3 til 6 milliarder på Helgeland de neste 10 årene, og Helgelandskraft for 1,5 milliarder. Det er et mål for Rana kommune at kraftselskapene utvikles i harmoni med den øvrige industrien slik at vekst og ringvirkninger kommer kommunen til gode.

Mo Industripark er en av landes største industriparker med over 100 bedrifter i fellesskapet. Høy kompetanse, avansert infrastruktur og rikelig tilgang til elektrisk kraft og vann, samt langsiktige og forutsigbare rammevilkår på linje med konkurrentene, er svært viktige faktorer for fortsatt verdiskaping, utvikling og vekst framover. For å lykkes med økt sysselsetting i industrien, er det avgjørende at disse fortrinnene utvikles og markedsføres.

Industri innebærer miljøpåvirkning og utslipp. Bedriftene i Rana har i de siste årene jobbet aktivt for å heve kvaliteten på miljøarbeid og miljøtiltak, samt å gå foran som et godt eksempel både nasjonalt og internasjonalt. Det er investert betydelige midler i renseteknologi og prosessforbedringer, og det er utviklet god kompetanse på dette feltet. Rana kommune vil være i aktiv dialog med næringslivet for å sikre en bærekraftlig næringsutvikling i framtida, og for å styrke posisjonen som vert for verdens grønneste prosessindustri. Et ledd i arbeidet for en bærekraftig utvikling er å opparbeide enda større kompetanse lokalt innen framtidsrettet teknologi, samt å initiere til satsing på virksomheter innenfor miljøteknologi. Videre vil Rana kommune arbeide for å utnytte overskuddsmasser fra jernmalmsoppredning i arbeidet for en renere indre Ranfjord ved tildekning av tidligere forurenset havbunn.

<i>Visjon</i>	Rana skal styrke sin posisjon som en av Norges fremste klynger innen prosessindustri industri, energi og berg- og mineralindustrien.
<i>Hovedmål</i>	Tilrettelegge for fortsatt sterk utvikling innen prosessindustri, berg- og mineralindustrien og videreutvikle industriens satsning på miljøvennlig teknologi og framtidrettet driftsmetode.
<i>Strategiske grep</i>	• Utvikle en egen mineralstrategi.• Dialog med Mineralklynge Nord, Norsk Bergindustri, fagmiljøet, Nordland Fylke, Næringsdepartementet, og andre sentrale organisasjoner/institusjoner for å klargjøre hva kommunen kan bidra med for å legge best mulig tilrette for fortsatt vekst i industri og berg- og mineralindustrien.• Opplæring og bruk av nøkkelpersoner i kommunen på spørsmål knyttet til kraft og industriens rammebetingelser.•• Legge til rette og ha nær dialog for at det lokale næringslivet kan få oppdrag i forbindelse med oppgraderinger og bygging av nye kraftanlegg.•• Arbeide for å påvirke beslutningstakere regionalt og nasjonalt for å sikre konkurransedyktige, langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for industrien, inkludert en bærekraftig industri.• Øke lokal kompetanse på miljøteknologi og hva som er framtidig bærekraftig utvikling og ha fokus på framtidrettet teknologi i skole og utdanningsløp.• Legge til rette for økt satsing på industrialisering og forretningsdrift basert på miljøteknologi i samarbeid med næringsliv og virkemiddelapparat.

Offentlige virksomheter

Mo i Rana har gode forutsetninger for å få vekst i antall offentlige arbeidsplasser, i og med at vi allerede gjør betydelige statlige oppgaver som kan videreutvikles. I tillegg er de regionale oppgavene som Mo i Rana kan være vertskap for, viktig for vekst og videreutvikling av et godt samfunn å bo i.

Det er tre områder for vekst i offentlige virksomheter i Rana.

- a) **Statlige forvaltningsbedrifter:** Dette er statlige virksomheter som løser nasjonale oppgaver. Eksempler på de vi allerede har og som er størst potensial for utvikling: Statens Innkrevingsentral, Nasjonalbiblioteket, NAV-Servicecenter, NAV-Økonomi og NRK lisensavdelingen.

De statlige forvaltningsbedriftene som er lokalisert i Mo i Rana har vokst bra. Årsaken til veksten er at Staten sparer betydelige beløp ved at virksomhetene leverer kostnadseffektive løsninger med høy kvalitet. Disse bedriftene har et potensial til å styrke sin posisjon som effektive og brukervennlige, og dermed bli mer attraktive når det i framtida blir endringer i hvordan statlige oppgaver løses. Effektiviseringen i Stat og kommune, vil fortsette. Derfor må det jobbes parallelt for å bevare de arbeidsplassene vi har i dag.

- b) **Regionale forvaltningsenheter.** Dette vil si statlige oppgaver som løses på regionalt nivå gjennom en regionalisert stat. For eksempel: direktorat, tilsyn, vegvesen o.l.

Dette handler om at Rana kommune skal være en naturlig lokalisering for statlige regionale enheter på landsdels- og regionalnivå.

- c) **Kommunale oppgaver og helseforetak.** Her skal hovedmålet være å styrke vår kompetanse på lokale tjenester og offentlig tjenesteyting, slik at vi bidrar til god kvalitet innen egen region. Dette vil øke trivselen slik at befolkningen slipper å reise til Bodø, Tromsø eller Trondheim for å få en god tjeneste eller behandling.

Helgelandssykehuset har mer enn 500 ansatte lokalisert i Mo i Rana, som også leverer tjenester til hele Helgeland. Rana kommune har også en del ansatte som leverer tjenester ut over Rana kommunes grenser. Dette er muligheter som kan gi videre vekst. Et eksempel er samhandlingsreformen, der Rana kommune løser helse - og omsorgstjenester for seg selv, men også for nabokommuner i tiden framover. Også innen andre sektorer, i mindre nabokommuner, kan få dekket behov for spisskompetanse fra Rana kommune og bedrifter i Mo i Rana.

Visjon

Mo i Rana skal gjennom å levere brukervennlige og effektive løsninger, være foretrukket når regionale og statlige oppgaver skal løses.

Hovedmål

Oppnå vekst og sikre antall ansatte i eksisterende institusjoner og samtidig være et foretrukket etableringssted for nye nasjonale og regionale tjenester.

Strategiske grep

- Legge tilrette for å videreutvikle statlige, regionale og kommunale virksomheter med effektive og brukervennlige løsninger.
- Påvirke regionale og nasjonale beslutningstakere om Mo i Rana som lokaliseringssted for statlige, regionale og kommunale oppgaver. Kjennetegnet skal være at oppgavene løses på en brukervennlig og effektiv måte.
- Et fremtidig sterkt Helgelandssykehus – også i Mo i Rana.
- Helse- og omsorg for befolkningen i og utenfor Rana kommune, gjennom samhandlingsreformen.
- Spisskompetanse og kapasitet til regionen på fagområder som små kommuner ikke holder seg selv med.

Anbefalte satsningsområder og strategier for disse

Satsningsområdene er valgt ut fra de tilbakemeldingene et bredt næringsliv har gitt. Alle satsningsområdene vil i stor grad gå på tvers av alle næringer og derfor være næringsnøytrale. Det vil si at hvis vi fokuserer på god markedsføring og omdømmebygging av byen, så vil det gagne alle næringer, eksempelvis landbruk - og reindriftsnæringen, reiseliv, opplevelse og kulturlivet. I følgende kapittel beskrives visjon, mål og strategiske grep for satsningsområdene.

Infrastruktur og logistikknutepunkt

Allerede i dag er infrastruktur, godshåndtering og logistikk et konkurransefortrinn for kommunens næringsliv. For å sikre videre vekst i næringslivet, er det avgjørende å få et flytilbud på linje med resten av landet og å videreutvikle Mo i Rana Havn som logistikknavn.

Mobilitet er en avgjørende rammebetingelse for et velfungerende samfunn. Adgang til markeder, tilgang til kunnskap, varer og tjenester forutsetter en velfungerende infrastruktur. Bedriftenes konkurranseevne og lønnsomhet påvirkes sterkt av transport- og logistikkostnader. Næringslivet i Rana definerer bedre infrastruktur som et svært viktig strategisk område for å videreutvikle regionen og næringslivets konkurransekraft. For å lykkes med dette, kreves det et godt samarbeid i regionen og gode allianser med andre regioner og andre sentrale aktører.

Rana kommune har behov for betydelige investeringer til vei-, jernbane-, luft- og havneformål, i tillegg til å få realisert en regional lufthavn på Hauan. Det er avgjørende, og i tråd med den nasjonale mineralstrategien, at Dunderlandsbanen utbedres til 30 tonns aksellast. Det vil også være et behov for utvikling av nye tilpassede næringsarealer.

Regionen ønsker å være et attraktivt og foretrukket sted å bo, besøke, studere og arbeide. Dette vil kreve velfungerende infrastrukturenløsninger på alle områder. Industrien har avansert infrastruktur, og det er et stort potensial for å utvikle dette videre. Mo i Rana Havn ligger i skjæringspunktet mellom bil, båt og jernbane – med E6 nord-sør, og østover E12 til Sverige, Finland og Russland. Få steder er forholdene lagt bedre til rette for å imøtekomme markedets krav til havner – noe som i stor grad bidrar til å øke sjøtransporten, og gir bedre konkurransevilkår for kommunens næringsliv. Dette inkluderer å utrede muligheten for økning av dybde for alle fire havneanlegg i Rana, inkludert etablering av dypvannskai for anløp av blant annet skip opp til 250.000 tonn. Etablering av dypvannskaier, men også tungløftskai vil få stor strategisk betydning for videre utvikling av industriens konkurransekraft.

Visjon

Knutepunkt for transport, industri og turisme nord/sør og øst/vest.

Målsetting

En velfungerende og framtidsrettet infrastruktur som gir næringslivet økt konkurransekraft.

Strategiske grep

- Følge opp at Stortingets vedtak om bygging av Polarsirkelen lufthavn realiseres, og finansieres.
- Arbeide kontinuerlig for å videreutvikle Rana som transport- og logistikkniv på Helgeland, i samarbeid med våre nabokommuner.
- Samlet plan for reiseliv, opplevelse og kulturnæringene i Mo i Rana og regionen.
- Følge opp Nasjonal Transportplan om oppgradering av Dunderlandsbanen.
- Arbeide for etablering av dypvannskai og tungvektskai.
- Rana kommune skal aktivt ivareta Ranas interesser i regionale og nasjonale plan- og utbyggingsprosesser.
- Rana kommune skal legge til rette for relevante næringsarealer i samarbeid med næringslivet og grunneiere.
- Arbeide for at det er gode fiberløsninger i kommunen og bidra til prosesser omkring neste generasjons IT-løsninger.
- Kartlegge ringvirkningene av stor flyplass og utnytte mulighetene som oppstår for både organisk vekst og nyetableringer.
- Arealgrunnlaget mht reindrift- og landbruksformål må kartlegges, slik at det kan lages en samlet plan som viser mulige fremtidige arealer.

Kompetanse

Forskning viser at kunnskapsmiljøer i Norge vil være fundamentet for en bærekraftig samfunnsutvikling. Det er det viktig at vi har slike kompetansemiljøer lokalt, for å være selvforsynte og videreutvikle vår egen kompetanse.

Fremtidens næringsliv er kunnskapsbasert, miljørobust og kundedrevet. Næringslivet konkurrerer globalt, men er lokalisert regionalt. Å legge til rette for at bedriftene har tilgang til relevant kompetanse til både drift og utvikling er avgjørende for å bygge sterke, innovative og konkurransedyktige bedrifter. Vår region ligger under landsgjennomsnittet med hensyn til befolkningens utdanningsnivå og forskningsaktivitet. Samfunnet utvikler seg mot stadig flere kunnskapsbaserte arbeidsplasser, også lokalt. Derfor vil det i vår region være ekstra viktig å få mer forskning og utvikling gjennom flere doktorgradsstipendiater, samt etterutdanning tilpasset næringslivet. Ungdom med høy utdanning, og løpende påfyll av ny og oppdatert kunnskap for de som allerede er i jobb, vil bygge et sterkere og mer konkurransedyktig Mo i Rana og Helgeland. Det er viktig å legge tilrette for at kunnskapsbaserte virksomheter kan videreutvikle seg i regionen og at det er interessant for nye selskaper å etablere seg. Dessuten skal både kommunen og næringslivet ta videre initiativ for et godt samarbeid med både grunnskole og videregående skoler, og sørge for flere fagarbeidere i tråd med etterspørsel.

Offentlig sektor og privat næringsliv i Mo i Rana, er kjent for å være omstillingsdyktige. Det er lange tradisjoner for å kunne snu seg rundt, endre det bestående og se på nye og gode løsninger i samarbeid med næringsliv, gamle og nye innbyggere. Denne kompetansen er unik og kan bety mye også i framtida.

Visjon

Mo i Rana skal være et nasjonalt forbilde for samhandling mellom forskning, utdanning og arbeidsliv.

Målsetting

Kompetanse-, forsknings- og utdanningsnivået skal være over nasjonalt gjennomsnittlig nivå innen 2030, og utdanningstilbudene er i samsvar med næringslivets behov.

Strategiske grep

- Utvikle Campus Helgeland til å bli et nasjonalt forbilde for samhandling mellom utdanning og næringsliv i tråd med næringslivets behov.
- Starte allerede i barneskole, ungdomskole og videregående med målrettet kompetanseutvikling for barn og unge, som bidrar til lærelyst.
- Styrke og utvikle forsknings- og utviklingsarbeidet i Mo i Rana og Regionen.
- Styrke IKT-utdanningen i samarbeid med de kompetente offentlige og private IKT-miljøet i Rana.
- Styrke posisjonen blandt bedriftene i Mo i Rana som leverer brukervennlige IT-løsninger, og fokusere på dette allerede i utdanningene (SI/NAV/NBR).

Markedsføring og omdømme

Rana kommune og byen Mo i Rana trenger felles markedsføring med felles budskap. Mo i Rana skal framstå som en attraktiv by for arbeidstakere og bedrifter og være et godt sted å arbeide, leve og bo med et mangfoldig opplevelses- og kulturtilbud.

Markedsføring og profilering av Mo i Rana er en langsiktig satsing. Mo i Rana trenger en tydelig og samlet profil, og for å lykkes med dette skal Rana kommune være i førersetet. Kommunen skal ta initiativ til samarbeid på tvers av bransjer og få til en helhetlig tenkning, felles forståelse og eierskap til Mo i Rana som merkevare. Den enkleste veien til måloppnåelse er å jobbe sammen og ha felles profil og felles budskap. En felles markedsføring av merkevaren Mo i Rana vil øke sjansen for at:

- innbyggere føler stolthet over byen og kommunen sin
- flere vil bo og arbeide i Mo i Rana
- utvikle kommunen som opplevelses- og reiselivsdestinasjon

Mo i Rana skal synliggjøre byen, kommunen og de tilbud som finnes på en bedre måte. Det å ha et godt omdømme gir ofte mer motiverte medarbeidere, lavere sykefravær, kvalifiserte jobbsøkere og innbyggere som trives og er fornøyde med de kommunale tjenestene.

Det viktig å ha realistiske forventninger til hva et økt fokus på markedsføring og synliggjøring har. Like fullt er potensialet tilstedet, fordi Rana kommune per i dag ikke har en kommunikasjonsstrategi eller et felles markedsføringsprosjekt for byen Mo i Rana. Når Rana har lyktes med dette, er neste steg er å ta initiativet til å samarbeide med de nærmeste kommunene om en felles markedsstrategi for å gjøre hele regionen attraktiv.

Når tiltak og handlingsplan skal legges fram bør det vurderes om navnet på kommunen skal endres til å hete Mo i Rana kommune. Dette fordi det vil bli lettere å markedsføre byen Mo i Rana.

Visjon

Mo i Rana skal framstå som en av de mest attraktive byene i Nord-Norge og skal ha felles budskap for offentlig og privat næringsliv.

Målsetting

Markedsføre merkevaren Mo i Rana overfor byens innbyggere, innflyttere, næringsliv og turister. Kommunen skal være synlig og ha et godt omdømme.

Strategiske grep

- Bedre informasjonsflyt mellom næringsliv og Rana kommune.
- Samlet strategi for reiseliv, opplevelse og kulturnæringene i Mo i Rana og regionen.
- Samlet strategi og utvikling av verktøy for kommune og næringsliv gjennom generell omdømmebygging og synliggjøring, etter en identitetsprosess.
- Synliggjøre et internasjonalt og mangfoldig næringsliv med gode jobber for både kvinner og menn i en kommune med nærhet til hav og fjell og med mangfoldige opplevelses- og kulturtilbud.

Rekruttering

Mo i Rana konkurrerer med attraktive steder i Norge og utlandet om kompetente mennesker og bedrifter. Derfor må vi ha en felles strategi for rekruttering og et apparat som gjør det lettere å velge bedrifter som er lokalisert i Mo i Rana.

For at Rana kommune skal lykkes med sin visjon om å være 30 000 innbyggere i 2030, må det flytte flere mennesker til Rana kommune. Alderssammensetningen både i og utenfor arbeidslivet er høyere i Rana enn gjennomsnittet for landet. Derfor vil det være hensiktsmessig å bevisst rekruttere yngre mennesker og satse spesielt på aldersgruppen 20 til 40 år. Et av de strategiske grepene er å få flere nyutdannede mennesker til kommunen. Mo i Rana skal ta posisjonen som den byen i Norge som rekrutterer flest nyutdannede mennesker, uansett bransje. God rekruttering er viktig for alle bransjer, fordi uten kompetente folk, er det vanskelig å se for seg vekst. Campus Helgeland åpnet i 2013 og er et viktig verktøy for å tiltrekke seg ungdom. God rekruttering er viktig for å løse de framtidige oppgavene vi har behov for, og da er det ikke bare selve arbeidsplassen som betyr noe. Mo i Rana og regionen må fremstå som attraktiv for to parter i et forhold og for barn og ungdom. Konkurransedyktig lønn, interessante arbeidsoppgaver, fagmiljø, arbeidstidsordninger, meningsfull fritid, barnehageplass, gode skoler og tilgjengelighet til familie og venner, er viktige faktorer. De som har røtter i Rana er lettere både å rekruttere, og få til å bli her. Men skal vi lykkes med målsettingen om å ha 30 000 innbyggere i 2030, så må det økt tilflytting generelt. Unge mennesker er avgjørende, og da må Mo i Rana tiltrekke seg nyutdannet arbeidskraft er nødvendig.

En felles markedsføring av en rekrutteringskanal finnes gjennom Vivilheim.no. Rana kommune skal selv være en pådriver for en slik rekrutteringskanal.

Visjon

Være et foretrukket etableringssted for mennesker og bedrifter i Nord-Norge med hovedvekt på nyutdannede mennesker.

Målsetting

Øke antallet bedrifter som velger Mo i Rana som lokaliseringssted. Tiltrekke oss arbeidskraft og innbyggere som bosetter seg i kommunen.

Strategiske grep

- Tiltrekke oss relevant kompetanse innenfor privat og offentlig sektor, med hovedvekt på aldersgruppen 20 til 40 år.
- Bygge boliger i samsvar med vekst til 30 000 innbyggere i 2030. Kommunen skal til enhver tid ha byggeklare tomter, og legge tilrette for flere boliger sentrumsnært.
- Definere framtidig behov for rekruttering.
- Opprettholde gode oppvekstvilkår med full barnehagedekning og gode pedagogiske skoletilbud.

Levende sentrum

Et samlet næringsliv ønsker et levende sentrum og gode møteplasser. Rana kommune skal legge tilrette for en god miks av handel, service og kontorfunksjoner, kulturtilbud, gode boforhold og offentlig transport.

Sentrumsgrensene har vært et omdiskutert tema de senere årene. I jobben med strategisk næringsplan har vi invitert en gruppe til å se nærmere på hvordan sentrum kan styrkes, og en annen for å se på hvordan Mo i Rana kan utvikle seg til å bli et regionalt handelssenter. Begge deler skal styrkes. Mo i Rana som handelssenter har vært i ekspansiv utvikling de senere årene og Rana kommune ønsker at denne utviklingen skal fortsette. Utviklingen av sentrum er så viktig at det er valgt til å være et satsningsområde i denne planen. Forutsigbarhet er i denne sammenheng er svært viktig for næringslivet. Kvaliteten på hvordan sentrum utvikler seg, betyr mye for alle som bor i byen, de som driver næringsvirksomhet og for besøkende.

Kultur brukes ofte som strategi for å gi nytt liv til sentrum av byen. Når kulturtilbud og handel er lokalisert sammen, gir dette en større samlet verdi for byen og kundegrunnlaget for begge tilbudene øker. De som flittigst benytter kulturtilbudene har i tillegg en vesentlig høyere handlefrekvens enn normalt. Det oppleves som en svakhet at Rana ikke har en egen arena for kulturproduksjoner samt mangel på samarbeid mellom de ulike aktørene. En slik arena bør skapes og lokalitetene bør ligge i sentrum, nær andre sentrale kulturbygg.

Visjon

Være det mest attraktive regionsenteret på Helgeland med et levende sentrum med handel og aktiviteter både på dag- og kveldstid.

Målsetting

Skape gode møteplasser utendørs både på sommer- og vinterstid og få en felles strategi for aktivitet i sentrum.

Strategiske grep

- Riktig tilbud i sentrum mht boforhold, handel, kultur, service, offentlige tjenester og kollektivtransport, samt parkering.
- Sentrum skal være førstevalg for lokalisering av alle serviceoppgaver for Stat, NFK og kommune.
- Forutsigbarhet for næringsdrivende ved at vedtak holdes.
- Byrommet skal oppgraderes med gode muligheter for rekreasjon i nært samarbeid mellom kommune og næringsaktører.
- Legge tilrette for kulturbygg i sentrum og markeds plass for arrangement
- Legge tilrette for en sentrumsforening.